

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/609/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

299/2013. (X. 22.)számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. augusztus 21-én előterjesztett **panaszát** a 2013. október 22-én – Dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testület felhívása ellenére a panaszos beadványát aláírásával nem erősítette meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a Testületnek 2013. augusztus 21-én, elektronikus úton küldte meg a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének címzett levelét, amelyben egy rendőri intézkedés ellen tett panaszt, és amely levelet annak tanúsága szerint a Nyomozó Ügyészségnek is megküldött.

A panaszos beadványában arról számolt be, hogy 2013. augusztus 2-án 23 óra 30 perc körüli időben T. városban, az ipari park területén, az Ü. utcában (valószínűleg illegálisan) gyorsulási versenyt tartottak a fiatalok. Ebbe az eseménybe „csöppent bele” nézőként a panaszos ismerőseivel, akikkel az egyik gyár parkolójába álltak be a panaszos tulajdonát képező Volkswagen típusú gépkocsival. A fenti időpont környékén megjelent néhány rendőrautó, amelynek következménye az lett, hogy a versenyen indulóként résztvevők, illetve nézők (köztük a panaszos és ismerősei is) szétszéledtek, elhagyták a területet az autóikkal. Lévén, hogy sok autó volt a helyszínen, ezért a panaszos megvárta, amíg kiürül a terület, hogy haza tudjanak menni. A panaszos autójával végül körülbelül 5-6 km/órás sebességgel hajtott ki, mivel előtte is lassan haladtak, valamint látta, hogy egyenruhás rendőr irányítja a forgalmat, vagy legalábbis az úton tartózkodik. Ez a rendőr a panaszost szabályos rendőri fényjelzéssel

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

(körözött a lámpával) megállásra utasította, aminek a panaszos eleget is tett, lehúzódt jobbra, az út szélére. A panaszos gépkocsija ekkor is egyes sebességi fokozatban volt, ugyanis haladás közben nem kapcsolt magasabba, és így még mindig 5-6 km/órás sebességgel haladhatott, vagy még kevesebbel, hiszen már látta messziről a rendőrt. A rendőr a panaszos autójának bal oldalán tartózkodott, biztonságos távolságra, amikor – a panaszos nem tudja milyen okból – felhasalt a gépkocsija motorháztetejének bal oldalára, majd bal kezében a lámpát tartva, jobb kezével a bal első oldalablakot ütötte, és minősíthetetlen trágár szavakat használva („Mi van te f***ó, el akarsz ütni b** meg? Állj meg a k**a anyádat, mert szét***lak te f****ó!) ordított a panaszossal. A panaszos elmondása szerint amikor ez történt, az autója már álló helyzetben volt, így nem is értette, mit keres a gépkocsi elején a rendőr, miért ugrott fel az autója bal elejére, egyáltalán azt sem értette, hogy miért ordít vele, hogy álljon meg, amikor már az autója már állt. A panaszos ekkor kikapcsolta a biztonsági övet, „bár pillanatokkal később kiderült, lehet, hogy kár volt”. Ugyanis ezt követően a rendőr felrántotta a bal első ajtót, majd mindenféle felszólítást vagy kérés nélkül, kitépte a panaszost a vezetőülésből a karjánál fogva, közben folyamatosan, „magából állati módon” kikelve szidalmazta a panaszost és az édesanyját a fent már leírt módon. A rendőr ezt követően a panaszost az autója oldalához nyomta, lábait a bokái magasságában terpeszállásba rúgta szét, közben ordítva kérte az iratait, kényszerítve, hogy tűrje a durvaságait. A panaszos ettől annyira megijedt, hogy megszólalni sem tudott, nem tudta megkérdezni, hogy mire vélje a történeteket, hiszen törvénybe ütköző dolgot nem követett el, szabályosan közlekedett, okmányai rendben voltak, és alkoholt sem fogyasztott, tehát semmi okot nem adott arra, hogy intézkedjenek vele szemben, „pláne nem ilyen formában”.

Eközben odajött egy másik rendőr és megkérdezte az eddig egyedül intézkedő rendőrtől, hogy mi történik. Erre ő azt a választ adta, hogy „ez a f***ó el akart ütni”. A panaszos szerint ennek a másik rendőrnek fogalma sem volt, hogy mi történt, valószínűleg a kollégája ordibálására jött a helyszínre.

Az intézkedés során az ordibáló rendőr átkutatta a panaszos zsebeit, de nem talált „semmilyen törvénybe ütköző tárgyat”. Leellenőrizte rádión keresztül a panaszos személyi igazolványát, vezetői engedélyét és a kocsis forgalmiját, és meg is jegyezte, hogy a cseréltesse ki a panaszos a forgalmi engedély két lapja külön volt a tartójában. A panaszos elmondása szerint ezt az okmányt nem a tárcájában tartja, hanem a kocsis jobb oldali napellenzőjében, azt az intézkedés során a panaszos egyik barátja adta ki onnan neki. Ezután a panaszost a vele ordibáló rendőr a szolgálati gépkocsijához vitte, és ott ismét szétrúgta a lábát terpeszállásba, majd kényszerítette, hogy mellkassal feküdjön fel a tűzforró motorháztetőre. A másik rendőr ekkor a panaszosra szólt, hogy mellkasa ne emelkedjen el a motorháztetőtől, nyomja rá. Ekkor megint kipakoltatták a panaszossal zsebeit, és alkoholszondát is megfújattak vele, amely negatív jelzést mutatott. A panaszossal szemben először intézkedő rendőr ekkor nekiállt kitölteni egy bírságcsékkel, közben azt ordította a panaszosnak, hogy ha nem írja alá a csékkel, akkor „ezért akár be is viheti először 72 órára, aztán 15 napra becsukják, utána meg becsukja 5 évre a börtönbe, mert el akarta ütni”. A rendőr nem közölte a panaszossal, hogy miért büntette meg, a panaszos pedig az intézkedéssel okozott stresszes lelkiállapota miatt, nem olvasta el a csékkel, és félelmében csak aláírta, hogy „minél előbb szabaduljon ettől a rémálomtól”. A bírság 50 000 forintba szól, a rendőr azt mondta, hogy ezt a panaszos az egész miatt kapja. A panaszos nem értette milyen „egész” miatt, mivel semmit nem követett el. A rendőr a csék kiállítását követően még megfenyegette a panaszost, hogy „ha még egyszer meglátja T. városban, és elkövet valami szabálysértést, akkor kicsinálja!”.

Másnap a panaszos megnézte a csekk másolatát, amelyen az elkövetett cselekménynél az állt, hogy „forg. eng. nincs nála”. Ez pedig a panaszos állítása szerint nem felel meg a valóságnak, mivel a rendőr elkérte tőle az iratot, amelyet a panaszos át is adott, majd leellenőrizte azt, és meg is jegyezte, hogy cseréltesse ki. Ezen kívül az intézkedés helyszínét is tévesen – a panaszos nem tudja, hogy szándékosan-e – írta rá a csekkre, azon ugyanis B. utca szerepel, az egész esemény pedig az Ü. utcában egy parkoló kijáratánál zajlott le. Tehát ez az adat is valótlan ezen az okiraton.

A panaszos az intézkedés jogalapján kívül az alábbi kérdések tisztázását is kérte:

- Amennyiben a panaszos el akarta volna ütni a rendőrt, akkor miért állt meg, miért nem ment tovább, illetve ha a rendőr állításának megfelelően ezt valóban elkövette, akkor vajon miért nem foganatosított vele szemben személyes szabadságot korlátozó intézkedést hivatalos személy elleni erőszak miatt?
- Amennyiben valóban el akarta volna ütni a rendőrt, akkor az miért nem ugrott földre, hiszen a panaszos egyrészt lépésben haladt a kocsijával, másrészt az út egésze szabad volt, akár földre is léphetett volna, nem pedig a gépkocsi elejére kellett volna felfeküdnie?
- A rendőr milyen joggon rángatta ki a panaszost a kocsiból, és ha már megtette ezt, akkor az öszerinte elkövetett bűncselekmény miatt miért nem intézkedett a panaszossal szemben megfelelően, szakszerűen és jogszerűen?
- A rendőr jelentette-e a történeteket a feletteseinek, írt-e róla rendőri jelentést vagy elmulasztotta azt?
- Hogyan lehetséges az, hogy egy hivatalos eljárásban ok nélkül bántalmazza őt egy rendőr?
- Hogyan jön egy igazoltató rendőr ahhoz, hogy egy jogkövető állampolgárt becsületsértő módon megalázzon, róla és családtagjairól becsületsértő szavakat ordítson mások előtt, főleg intézkedés közben?
- Hogyan történhet meg az, hogy a rendőr egy sorszámmal ellátott, hivatalos okiratnak minősülő bírságcsekkre valótlan tartalmú dolgokat írjon, azt az aláírásával hitelesítse, olyan dologért állítson ki csekket, olyan helyszínt feltüntetve, ami egyáltalán nem igaz?

A panaszos megküldte az intézkedés során az autójában tartózkodó barátai adatait, akik elmondása szerint szörnyülködve, megrémülve és felháborodva követték végig a rendőr intézkedésnek nem minősíthető, durva és jogszerűtlen fellépését. A panaszos állítása szerint a barátai eszébe jutott, hogy a náluk lévő telefon segítségével rögzítsék az eseményeket, videofelvételt készítsenek, de annyira meg voltak ijedve, hogy ezt még sem tették meg, mivel féltek, hogy a rendőr esetleg elveszi tőlük a telefont, vagy őket is bántalmazni fogja. (Olyannyira féltek ettől az agresszív rendőrtől, hogy még cigarettázni sem mertek kiszállni, rettegvé ültek bent a kocsiban.) Az intézkedést követően a panaszos nőismerőse sírógörcsöt kapott, annyira megviselte az egész intézkedés, a panaszosnak pedig még másnap is görcsölt a gyomra és rosszul érezte magát a pszichés sokktól, amit akkor kapott.

A panaszos megküldte a rendőr azonosító számát, amely a bírságcsekken került feltüntetésre. A panaszos elmondása szerint a rendőr nem mutatkozott be sem intézkedés elején, sem annak befejeztével, a panaszos pedig olyan zaklatott lelkiállapotban volt, hogy eszembe sem jutott megkérdezni tőle a nevét, rendfokozatát, szolgálati helyét és jelvéyszámát. A panaszos megküldte a kiállított csekk sorszáma is.

A panaszos előadta, hogy mivel az egész esemény az ipari park területén történt, előfordulhat, hogy valamelyik közeli üzem videokamerája rögzítette a történeteket, ily módon pedig visszaellenőrizhető, alátámasztható az előadása.

A panaszos a történetek után nem tudja, hogy a következő rendőrnek megmerjen-e állni, illetve hogyan bízson meg egy normálisnak tűnő rendőrben? A panaszos értetlenül áll az események előtt, nem tudja, hogyan fordulhat elő ilyen Magyarországon.

A panaszos a fentiekre tekintettel kérte a rendőr felelősségre vonását.

II.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) szerint „Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

Az idézett rendelkezések szerint a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az a személy kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés érintett (illetőleg meghatalmazással a panaszos képviseletében eljáró más személy), ezért a Testületnek vizsgálnia kell, hogy a panasz az arra jogosulttól származik-e.

Ennek érdekében – a Testület Ügyrendjének 7. § (2) bekezdés b) pontja alapján – az elektronikus úton benyújtott panaszok esetén a Testület felhívhatja a panaszost, hogy a panaszát postai úton, aláírásával erősítse meg.

Jelen ügyben az előadó testületi tag 2013. augusztus 23-án kelt levelében a Testületre irányadó hatásköri szabályok ismertetése mellett, felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy a Testület vizsgálatát csak abban az esetben kezdheti meg, ha aláírásával is megerősített dokumentumban kéri ügyének elbírálását.

A tájékoztató levelet – melyben a panasz aláírással történő megerősítésre vonatkozóan a Testület Ügyrendjére történő hivatkozás is szerepelt – a visszaérkező tértivevény tanúsága szerint a panaszos 2013. augusztus 28-án kézhez vette. Az azóta eltelt időszakban a panaszostól nem érkezett a Testülethez válaszelevél, amelyben saját aláírásával megerősítve is kérte volna a Testület eljárását.

Tekintettel arra, hogy az elektronikusan benyújtott panaszbeadványt a panaszos a Testület felhívása ellenére nem erősítette meg, így a panasz nem felel meg az Rtv.-ben és a Testület Ügyrendjében meghatározott feltételeknek.

Megjegyzi ugyanakkor a Testület, hogy amennyiben a panaszos panaszát aláírásával megerősítette volna, az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdéséből következően nem vizsgálhatta volna, hogy a panaszos követett-e el szabálysértést, illetve nem rendelkezhetett volna a kiszabott

szabálysértési bírság csökkentéséről, eltörléséről. A Testület nem jogosult az intézkedő rendőrök büntetőjogi felelősségét megállapítani, így nem vizsgálhatta volna azt sem, hogy a rendőrök követtek-e el a panaszos sérelmére bűncselekményt. A Testület tájékoztatta a panaszost, hogy jogszabályi felhatalmazás hiányában ezen kérdésekben nem jogosult vizsgálatot folytatni.

III.

Mindezekre tekintettel a Testület Ügyrendjének 7. § (2) bekezdés b) pontja és az Rtv. idézett szakasza alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2013. október 22.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET